

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 16, 2026

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2026:3196](#) 29-07-2026

Omgevingsvergunning/Ooststellingwerf
Omgevingsvergunning onder de Omgevingswet.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:6076](#) 28-07-2026

Omgevingsvergunning/Oldebroek
Omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2026:4533](#) 24-07-2026

Omgevingsvergunning/Hellendoorn
Omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:19406](#) 10-07-2026

Handhaving/Nieuwkoop
Handhaving.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:19403](#) 07-07-2026

Omgevingsvergunning/Waddinxveen
Omgevingsvergunning onder de Omgevingswet.

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:4601](#) 05-08-2026

Handhaving/staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Verontreinigde grond die vrijkomt bij een wegenbouwproject en naar Duitsland wordt gebracht, betreft een bijproduct en geen afvalstof.

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:4600](#) 05-08-2026

Handhaving/Groningen
Mondelinge last onder bestuursdwang wordt gelijkgesteld met schriftelijk besluit.

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:4577](#) 05-08-2026

Omgevingsvergunning/ministerie Economische Zaken
Het procedeeverbod voor overheden in de Crisis- en herstellwet is niet in strijd met het Verdrag van Aarhus.

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2026:4290](#) 22-07-2026

Omgevingsvergunning/Den Haag
Voor uitleg van de begrippen hoofdgebouw en bijbehorend bouwwerk in de zin van het Bor dient niet naar de begripsbepalingen uit de planregels te worden gekeken, maar alleen naar de begripsbepalingen uit het Bor.

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/ministerie Economische Zaken

Het procedeerverbod voor overheden in de Crisis- en herstelwet is niet in strijd met het Verdrag van Aarhus. De rechtspraak van de Afdeling over de toepassing van artikel 6:13 van de Awb in relatie tot het Verdrag van Aarhus geldt niet voor de toepassing van artikel 1.4 van de Chw.

Casus

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat verleende aan Hoogweg Aardwarmte omgevingsvergunningen voor een aardwarmte-installatie in Luttelgeest. Tegen die vergunning kwam het college van gedeputeerde staten van Overijssel eerder in beroep bij de rechtbank. Die oordeelde dat het procedeerverbod voor overheden dat is neergelegd in artikel 1.4 van de Crisis- en herstelwet (Chw), niet mocht worden toegepast omdat dat in strijd zou zijn met het Verdrag van Aarhus en het zogenoemde 'Varkens in Nood'-arrest van het Hof van Justitie in Luxemburg. Het college van gs was naar het oordeel van de rechtbank wel bevoegd om beroep in te stellen tegen de omgevingsvergunningen. De rechtbank vernietigde de vergunningen en droeg de staatssecretaris op om een nieuw besluit te nemen. In hoger beroep stelt Hoogweg Aardwarmte dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat artikel 1.4 van de Chw buiten toepassing moet worden gelaten en het college bevoegd was beroep in te stellen tegen de besluiten van de staatssecretaris

Rechtsvraag

Is artikel 1.4 van de Chw in strijd met het Verdrag van Aarhus en het zogenoemde 'Varkens in Nood'-arrest van het Hof van Justitie in Luxemburg?

Uitspraak

Artikel 9, tweede lid, van het Verdrag van Aarhus regelt voor leden van het betrokken publiek de toegang tot de rechter met betrekking tot besluiten die vallen onder de bepalingen van artikel 6 van het Verdrag van Aarhus (Aarhus-besluiten). Uit artikel 9, tweede lid, van het

Verdrag van Aarhus volgt niet dat de toegang tot de rechter uitsluitend ziet op toegang tot de bestuursrechter. Weliswaar worden ‘bestuursprocesrecht’, ‘een herzieningsprocedure voor een bestuursrechtelijke instantie’ en ‘het uitputten van de bestuursrechtelijke beroepsgang’ in artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b, genoemd, maar daaraan kan niet worden ontleend dat uitsluitend de bestuursrechter Aarhus-besluiten mag toetsen. De bestuursrechtelijke instantie wordt daarin alleen aangehaald als een mogelijke instantie voor het beslissen in een herzieningsprocedure als bedoeld in dat artikel. Over de bestuursrechtelijke beroepsgang is in artikel 9, tweede lid, aanhef en onder b, alleen bepaald dat de bepalingen van dit tweede lid de eis van het uitputten van de bestuursrechtelijke beroepsgrond alvorens over te gaan tot rechterlijke herzieningsprocedures onverlet laten, wanneer die eis bestaat naar nationaal recht. Het artikel bepaalt weliswaar dat elke partij toegang tot een rechterlijke instantie moet waarborgen, maar laat de invulling daarvan verder aan de autonomie van de verdragspartij of lidstaat door ‘rechterlijke instantie’ niet nader te specificeren.

Ook uit het unierechtelijke beginsel van effectieve rechtsbescherming volgt niet dat toezicht op de naleving van de verplichtingen voortvloeiend uit het Europese recht uitsluitend plaats moet vinden bij de bestuursrechter. Met de toegang tot de burgerlijke rechter is voor het college naar het oordeel van de Afdeling effectieve rechtsbescherming gewaarborgd; vergelijk voor dit laatste de uitspraak van de Afdeling van 7 december 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BU7093, onder 2.6.1.

Het Varkens in Nood-arrest en de daarop volgende uitspraak van de Afdeling van 14 april 2021, ECLI:NL:RVS:2021:786, leiden niet tot een ander oordeel. Daarvoor is van belang dat de beperking van het beroepsrecht op grond van artikel 6:13 van de Awb die daarin aan de orde komt, moet worden onderscheiden van het procedeeverbod van artikel 1.4 van de Chw in relatie tot het Verdrag van Aarhus. De vraag of het beroepsrecht van decentrale overheden tegen bepaalde besluiten van de centrale overheid kan worden uitgesloten is namelijk een andere vraag dan of aan het betrokken publiek in zijn geheel artikel 6:13 van de Awb kan worden tegengeworpen. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, betekent het voorgaande dat de rechtspraak van de Afdeling over de toepassing van artikel 6:13 van de Awb in relatie tot het Verdrag van Aarhus niet geldt voor de toepassing van artikel 1.4 van de Chw. In dit verband merkt de Afdeling nog op dat haar uitspraak van 27 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2390, waar de rechtbank naar heeft verwezen, ging over de toepassing van artikel 6:13 van de Awb. Het oordeel in die uitspraak, onder 6.3, geldt dus niet voor de toepassing van artikel 1.4 van de Chw.

Volgens de Afdeling bestaat er, gelet op de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 6 oktober 1982, Cilfit, ECLI:EU:C:1982:335, punten 13, 14 en 16, en 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management, ECLI:EU:C:2021:799, punt 36, en 24 maart 2026, Remling,

ECLI:EU:C:2026:243, punt 36 geen aanleiding tot het stellen van prejudiciële vragen, omdat mede gelet op de rechtspraak van het Hof redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan over de wijze waarop de opgeworpen vraag moet worden beantwoord.

Gelet op wat hiervoor is overwogen, heeft de rechtbank artikel 1.4 van de Chw ten onrechte buiten toepassing gelaten. Op grond van dat artikel kon het college geen beroep bij de bestuursrechter instellen tegen de besluiten van de staatssecretaris. De rechtbank had de beroepen van het college daarom niet inhoudelijk mogen beoordelen. De rechtbank had die beroepen niet-ontvankelijk moeten verklaren.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-08-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:4577

Zaaknummer: 202203982/1/R4

Wetsartikelen: 1.4 Chw, 6:13 Awb en 9 lid 2 Verdrag van Aarhus

RECHTSPRAAK

Handhaving/Groningen

Mondelinge last onder bestuursdwang wordt gelijkgesteld met schriftelijk besluit. Tegen een mondeling opgelegde last onder bestuursdwang staat in casu rechtsbescherming open bij de bestuursrechter.

Casus

Appellant had een vergunning om van 8 november tot en met 3 december 2021 een steiger op het trottoir bij zijn pand aanwezig te hebben. Hij was op 3 december 2021 nog niet klaar met zijn werkzaamheden en heeft de steiger daarom laten staan. Daarop hebben toezichthouders, naar aanleiding van een melding, op 22 december 2021 geconstateerd dat de steiger nog aanwezig was. De toezichthouders hebben appellant op die dag telefonisch meegedeeld dat de steiger uiterlijk op vrijdag 24 december 2021 verwijderd zou moeten zijn. Op 24 december 2021 hebben toezichthouders opnieuw een controle uitgevoerd en hebben zij appellant ditmaal verzocht de steiger binnen een uur, te weten voor 15:00 uur, te verwijderen. Hierbij is gezegd dat de steiger anders op kosten van appellant zal worden verwijderd door een steigerbouwer die namens de gemeente ter plaatse aanwezig was. Appellant heeft hieraan gehoor gegeven en de steiger door zijn eigen steigerbouwer laten verwijderen. Bij brief van 19 januari 2022 heeft appellant het college verzocht het besluit dat het op 24 december 2021 heeft genomen op schrift te stellen. Hij stelt zich namelijk op het standpunt dat er sprake is van een vorm van bestuursdwang, waarvan een besluit altijd op schrift moet worden gesteld.

De rechtbank heeft geoordeeld dat, anders dan appellant betoogt, geen sprake is van (super)spoedeisende bestuursdwang, omdat appellant de steiger zelf op tijd heeft laten verwijderen en het college daarom juist niet is overgegaan tot toepassing van spoedeisende of superspoedeisende bestuursdwang. Dat de steigerbouwer, op het verzoek van de toezichthouder, al ter plaatse aanwezig was, maakte niet dat al met bestuursdwang een aanvang was gemaakt; er is namelijk niet in opdracht van het college of de toezichthouder gestart met het afbreken van de steiger. Daarnaast heeft de rechtbank geoordeeld dat er ook geen sprake is van een mondeling opgelegde reguliere last omdat zo'n last alleen bij besluit in

de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht en daarom alleen schriftelijk kan worden opgelegd. Een mondeling geboden kans om de overtreding op te heffen, kan daarom niet worden aangemerkt als een last onder bestuursdwang. De rechtbank verwijst daarbij naar de uitspraak van de Afdeling van 18 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3550. De mededeling die aan appellant is gedaan op 24 december 2021 is geen besluit. Het verzoek van [appellant] om opschriftstelling van deze mededeling is dan ook terecht afgewezen. Ook is appellant niet verstoken van een rechtsmiddel, omdat de gang naar de civiele rechter openstaat, aldus de rechtbank.

In hoger beroep betoogt appellant in de kern dat hij door het handelen van het college is verstoken van rechtsbescherming. Hij voert aan dat dit handelen als een besluit moet worden aangemerkt, dan wel daarmee gelijk moet worden gesteld. Hij betoogt verder dat de rechtbank ten onrechte verwijst naar de civiele rechter omdat de bestuursrechter bij uitstek is aangewezen de rechtmatigheid van de aanwending van een bestuursrechtelijke bevoegdheid te beoordelen.

Rechtsvraag

Is de mondeling gegeven last onder bestuursdwang gelijk te stellen met een schriftelijk besluit waartegen rechtsbescherming open staat bij de bestuursrechter?

Uitspraak

De handelwijze van het college heeft wel alle kenmerken van een gewone last onder bestuursdwang. Ingevolge artikel 5:24 van de Awb omschrijft de last de te nemen herstelmaatregelen, vermeldt deze de termijn waarbinnen deze moet worden uitgevoerd en wordt deze bekend gemaakt aan de overtreder. Aan al deze kenmerken is voldaan. Op 22 december 2021 is aan appellant als overtreder medegedeeld dat de steiger uiterlijk op 24 december 2021 moest worden verwijderd. Op 24 december 2021 is aan hem medegedeeld dat de steiger uiterlijk op die dag vóór 15:00 uur moest worden verwijderd. Appellant mocht in dit geval op 24 december 2021 ook begrijpen dat hem een last onder bestuursdwang werd opgelegd en dat niet enkel werd verzocht om een overtreding te beëindigen, juist omdat de toezichthouder op 24 december 2021 werd vergezeld door een steigerbouwer die klaar stond om door feitelijk handelen de last uit te voeren als appellant hieraan niet zelf zou voldoen. In die zin verschilt de situatie in deze zaak van die in de zaak waarnaar door de rechtbank is verwezen. In die zaak bevatte de mededeling geen last tot ongedaan maken van de overtreding, maar het aanleveren van een plan van aanpak om 'een aanvang te maken met de vereiste maatregelen'. Evenmin stond een uitvoerder klaar om door feitelijk handelen opvolging te geven aan de mededeling.

Op de zitting is toegelicht dat het college bij voorkeur op deze manier te werk gaat en, als een overtreder voldoet aan de last en de overtreding zelf tijdig beëindigt, deze niet op schrift wordt gesteld. Door de last onder bestuursdwang niet op schrift te stellen, wordt niet voldaan aan één van de vereisten voor het aannemen van een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Omdat een belanghebbende alleen tegen een besluit beroep kan instellen bij de bestuursrechter, zou dit tot gevolg hebben dat geen rechtsbescherming bij de bestuursrechter open staat tegen een op deze wijze mondeling opgelegde last onder bestuursdwang.

De Afdeling is van oordeel dat tegen een mondeling opgelegde last onder bestuursdwang, in de omstandigheden als eerder geschetst, rechtsbescherming open moet staan bij de bestuursrechter. Appellant betoogt terecht dat de bestuursrechter, anders dan de civiele rechter, bij uitstek aangewezen is over een dergelijk bestuursrechtelijk geschil te oordelen. In dit geval heeft appellant een beroepsmogelijkheid bij de bestuursrechter gecreëerd door bezwaar in te dienen tegen de weigering de last op schrift te stellen. De Afdeling ziet echter uit oogpunt van efficiënte rechtsbescherming aanleiding de mondeling opgelegde last, inhoudende om voor 15:00 uur op 24 december 2021 de steiger te verwijderen, gelijk te stellen met een besluit. Het gevolg hiervan is dat het college de inhoudelijke bezwaren van appellant tegen de opgelegde last dient te behandelen en daarover een besluit op bezwaar dient te nemen. Appellant dient in de gelegenheid te worden gesteld deze inhoudelijke bezwaren toe te lichten in een bezwaarprocedure.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-08-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:4600

Zaaknummer: 202407120/1/A3

Wetsartikelen: 1:3 lid 1 Awb en 5:24 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Den Haag

Voor uitleg van de begrippen hoofdgebouw en bijbehorend bouwwerk in de zin van het Bor dient niet naar de begripsbepalingen uit de planregels te worden gekeken, maar alleen naar de begripsbepalingen uit het Bor.

Casus

Bij besluit van 8 april 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders van Den Haag Jarvis onder aanzegging van bestuursdwang gelast om de bouwwerkzaamheden op het perceel Cederstraat 31 in Den Haag te staken en gestaakt te houden totdat de benodigde omgevingsvergunning is verleend. Jarvis is eigenaar en verhuurder van het perceel. Op de begane grond bevindt zich een garagebedrijf en op de eerste en tweede verdieping aan de straatzijde van het gebouw zijn bovenwoningen aanwezig. Naar aanleiding van meerdere meldingen van overlast en schade heeft een inspecteur van de gemeente op 29 maart 2021 geconstateerd dat Jarvis bouwwerkzaamheden in de garage uitvoerde zonder omgevingsvergunning. Voor het vervangen van de garagevloer zijn 28 heipalen de grond in geslagen, waardoor het gaat om een constructieve wijziging van de garagevloer. De inspecteur heeft de werkzaamheden op 29 maart 2021 per direct stilgelegd. Omdat de bouwwerkzaamheden zonder omgevingsvergunning werden uitgevoerd, heeft het college een last onder bestuursdwang opgelegd. Jarvis is het niet eens met de aan haar opgelegde last onder bestuursdwang. Volgens haar was voor de bouwwerkzaamheden geen omgevingsvergunning vereist. Bij de beoordeling van het beroep heeft de rechtbank voor de uitleg van de begripsbepalingen naar de begripsbepalingen uit de planregels gekeken.

Javis betoogt dat de rechtbank de garage ten onrechte heeft aangemerkt als hoofdgebouw. Het bebouwen van de als 'Bedrijf - 2' met functieaanduiding 'garage' bestemde gronden is niet noodzakelijk voor de verwezenlijking van de bestemming. Voor verwezenlijking van de bestemming is namelijk van belang dat aan de straatkant een hoofdgebouw aanwezig is dat ook wordt gebruikt door een garagebedrijf, wat in dit geval zo is. Het hoofdgebouw is later naar achter uitgebouwd, waardoor er sprake is van een bijbehorend bouwwerk in de zin van

artikel 1 van bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. Dat het bijbehorende bouwwerk inmiddels een groter oppervlak heeft dan het hoofdgebouw leidt er niet toe dat het bijbehorende bouwwerk als hoofdgebouw moet worden aangemerkt. Het garagebedrijf is verder niet in strijd met de planregels, dus is het bouwwerk op grond artikel 3, aanhef en onderdeel 1, van bijlage II van het Bor vergunningvrij. Dit betekent ook dat de wijzigingen aan de vloer vergunningvrij kunnen worden uitgevoerd.

Javis betoogt voorts dat de rechtbank ten onrechte de vloer als zelfstandig werk beschouwt. De vloer maakt deel uit van het garagegebouw, met dien verstande dat de vloer van de garage geen onderdeel uitmaakte van de constructie die het gebouw mede draagt.

Rechtsvragen

1. Heeft de rechtbank voor de uitleg van de begripsbepalingen naar de begripsbepalingen uit de planregels kunnen kijken?
2. Dient de vloer als een zelfstandig bouwwerk te worden aangemerkt en was daarom voor de bouwwerkzaamheden een omgevingsvergunning vereist?

Uitspraak

1. Op het perceel geldt het bestemmingsplan 'Bomenbuurt'. De straatkant van het perceel heeft de bestemming 'Wonen - 1' met de functieaanduiding 'garage'. De achterkant van het perceel heeft de bestemming 'Bedrijf - 2' met de functieaanduiding 'garage'. De werkzaamheden aan de vloer hebben alleen plaatsgevonden op het gedeelte van het perceel waarop de bedrijfsbestemming met de functieaanduiding 'garage' rust. Artikel 4.1, aanhef en onder d, van de planregels bepaalt dat ter plaatse van de aanduiding 'garage' een garagebedrijf is toegestaan. In artikel 1.47 van de planregels staat een garagebedrijf als volgt omschreven: 'een inrichting, waarin of van waaruit op bedrijfsmatige wijze het vervaardigen, onderhouden, repareren, behandelen van oppervlakte, keuren, reinigen, verhandelen, verhuren, opslaan of proefdraaien van motorvoertuigen plaatsvindt.'

De Afdeling overweegt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat voor de uitleg van hoofdgebouw en bijbehorend bouwwerk in de zin van het Bor niet naar de begripsbepalingen uit de planregels moet worden gekeken, maar alleen naar de begripsbepalingen uit het Bor. Voor het bepalen van het hoofdgebouw is niet van belang welk bouwwerk op het perceel een grotere omvang heeft, maar is van belang welk gebouw noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemming en, als er meerdere gebouwen aanwezig zijn, welke het belangrijkste is. Uit artikel 1.47 van de planregels volgt dat een garagebedrijf een inrichting is

waarin of van waaruit werkzaamheden plaatsvinden. Dit maakt dat de garage noodzakelijk is om de op het perceel rustende bestemming te verwezenlijken, waardoor de garage een hoofdgebouw is. Verder volgt uit de begripsbepalingen niet dat het relevant is welk gebouw als eerst op het perceel stond. Hierdoor is het feit dat het gedeelte van de garage aan de straatkant eerder gebouwd is ook niet van belang bij de vraag of de garage aan de achterkant van het perceel een hoofdgebouw is. Dit betekent dat de rechtbank wel terecht tot de conclusie is gekomen dat de garage een hoofdgebouw is. De bouwwerkzaamheden zijn dus niet vergunningvrij op grond van artikel 3, aanhef en onderdeel 1, van bijlage II van het Bor. Het betoog slaagt niet.

2. De Afdeling overweegt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de vloer niet als een zelfstandig bouwwerk kan worden aangemerkt. De betonnen vloer moet in samenhang met het garagegebouw worden gezien. Omdat de betonnen vloer niet los van het garagegebouw mag worden gezien, heeft de rechtbank ook niet onderkend dat voor de beantwoording van de vraag of sprake is van een wijziging van de draagconstructie, het relevant is of de draagconstructie van het gebouw wordt gewijzigd. Uit de uitspraak van de Afdeling van 21 maart 2018, waar Jarvis naar verwijst, volgt dat voor het bepalen of er sprake is van een wijziging van de draagconstructie relevant is welke constructieve elementen het gebouw zelf mede dragen. Dit betekent dat niet moet worden gekeken naar welke constructieve elementen de betonnen vloer dragen, maar welke constructieve elementen het garagegebouw dragen. De vloer van de garage lag voor aanvang van de bouwwerkzaamheden op zand en was alleen afgewerkt tegen de wanden van het garagegebouw. De vloer maakte toen dus geen onderdeel uit van de draagconstructie van het garagegebouw. In de huidige situatie dragen de heipalen alleen de betonnen vloer. De betonnen vloer is net als voorheen slechts afgewerkt tegen de wanden van het garagegebouw. Dit betekent dat ook in de huidige situatie de betonnen vloer met heipalen geen onderdeel uitmaakt van de draagconstructie van het garagegebouw. Gelet hierop heeft de rechtbank ten onrechte geoordeeld dat er sprake was van een verandering van de draagconstructie als bedoeld in artikel 3, aanhef en onderdeel 8, van bijlage II van het Bor. Het betoog slaagt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 22-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:4290

Zaaknummer: 202402362/1/R3

Wetsartikelen: 1 bijlage II Bor en 3 aanhef en onderdeel 8 bijlage II Bor

RECHTSPRAAK

Handhaving/staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Verontreinigde grond die vrijkomt bij een wegenbouwproject en naar Duitsland wordt gebracht, betreft een bijproduct en geen afvalstof. Een schriftelijke kennisgeving op grond van de EVOA was daarom niet nodig.

Casus

Bij een controle door de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg bleek dat een vrachtwagen met grond afkomstig was van een wegenbouwproject van BLM Wegenbouw in Echt. De grond was onderweg naar Havert in Duitsland om daar te worden gebruikt voor het opvullen van de groeve van appellante. Voor dit grensoverschrijdende transport had appellante geen schriftelijke kennisgeving gedaan en hadden de betrokken bevoegde autoriteiten geen toestemming verleend. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (de staatssecretaris) stelde zich daarom op het standpunt dat sprake was van een illegale overbrenging van afvalstoffen in de zin van de EVOA. De staatssecretaris heeft handhavend opgetreden tegen appellante en aan haar een last onder dwangsom opgelegd.

Rechtsvraag

Is sprake van het overbrengen van een afvalstof en daarmee van een overtreding?

Uitspraak

Over het betoog van [appellante] dat de partijen grond geen afvalstoffen zijn, omdat het bijproducten zijn, overweegt de Afdeling als volgt. Zoals het Hof van Justitie heeft bevestigd in zijn arrest van 17 november 2022, *Porr Bau*, ECLI:EU:C:2022:885, punt 43, volgt uit artikel 5, eerste lid, van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen dat een stof die het resultaat is van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor de productie van die stof, als een bijproduct – en niet als een afvalstof – wordt aangemerkt, indien wordt voldaan aan de vermelde vier cumulatieve voorwaarden.

Naar het oordeel van de Afdeling voldoen de partijen grond die op basis van de overeenkomst met BLM Wegenbouw zijn onderzocht, ontgraven en rechtstreeks van het wegenbouwproject in Echt naar de groeve in Havert zijn getransporteerd, aan alle voorwaarden van artikel 5, eerste lid, van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen. Het wegenbouwproject was een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld was voor de productie van grond, maar wel heeft geresulteerd in het vrijkomen daarvan, omdat grond moest worden ontgraven om plaats te maken voor de aan te leggen wegfundering. Daarmee is de grond geproduceerd als integraal onderdeel van het wegenbouwproject en is voldaan aan de voorwaarde onder c. De Afdeling volgt de staatssecretaris niet in haar verweer dat het wegenbouwproject geen productieproces is omdat het in opdracht van de gemeente is uitgevoerd en de gemeente geen bedrijf voert waarbij een bijproduct vrij kan komen. Zoals hiervoor onder 3.2 is overwogen, is BLM Wegenbouw de producent van de grond en niet de gemeente. Dat BLM Wegenbouw in opdracht van de gemeente heeft gehandeld, maakt dat niet anders. Daarnaast kon de grond na afgraving zonder enige verdere verwerking onmiddellijk in de groeve in Havert worden toegepast en was zeker dat de grond daarvoor zou worden gebruikt, zodat ook is voldaan aan de voorwaarden onder a en b. De staatssecretaris heeft dit niet betwist. Verdere verwerking was niet nodig, omdat al uit onderzoek voorafgaand aan de afgraving was gebleken dat de grond geschikt was voor toepassing in de groeve. Na afgraving en voor het transport is de grond opnieuw gecontroleerd. Uit de overeenkomst met BLM Wegenbouw blijkt dat [appellante] de grond uitsluitend zou afnemen als de grond geschikt was voor toepassing in de groeve en dat zij in haar hoedanigheid als exploitant van de groeve de grond voor dat doel nodig had. Uit de bevindingen van de Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg bij de controle van het transport van 30 oktober 2019, de begeleidingsbrief van dat transport en de transportgegevens van [appellante] blijkt ook dat de toen gecontroleerde lading voor dat doel naar de groeve werd vervoerd. Ten slotte was de toepassing in de groeve rechtmatig, zodat is voldaan aan de voorwaarde onder d. Uit de bodemonderzoeken is namelijk gebleken dat de grond voldoet aan alle Duitse milieuvoorschriften voor het gebruik in de groeve. Dit is door de staatssecretaris ook niet betwist. Daarnaast is niet gebleken dat dat gebruik over het geheel genomen tot ongunstige effecten op het milieu en de menselijke gezondheid zal leiden.

Aangezien de partijen grond voldoen aan de voorwaarden van artikel 5, eerste lid, van de Kaderrichtlijn Afvalstoffen, moeten zij als bijproducten worden aangemerkt en niet als afvalstoffen.

Het betoog slaat in zoverre.

In haar verweerschrift heeft de staatssecretaris gesteld dat de Duitse autoriteiten de partijen

grond als afvalstof hebben gekwalificeerd. Volgens haar moet zij, gelet op artikel 28, eerste lid, van de EVOA, alleen al daarom de partijen grond als afvalstoffen aanmerken. De Afdeling volgt de staatssecretaris hierin niet. Niet is gebleken dat de Duitse autoriteiten zich uitdrukkelijk op het standpunt hebben gesteld dat de partijen grond die van het wegenbouwproject in Echt naar de groeve in Havert werden gebracht of specifiek de lading grond die op 30 oktober 2019 is gecontroleerd, afvalstoffen zijn. De staatssecretaris heeft geen stukken van de Duitse autoriteiten overgelegd waar dat standpunt uit blijkt. Voor deze transporten is verder geen procedure van voorafgaande kennisgeving en toestemming doorlopen waarin de Duitse autoriteiten zich op het standpunt hebben gesteld dat de partijen grond afvalstoffen zijn. Daarnaast volgt uit artikel 28, vierde lid, van de EVOA dat [appellante] bij de rechter de kwalificatie van de partijen grond aan de orde kan stellen, ongeacht het standpunt van de Duitse autoriteiten daarover. Dat heeft [appellante] met haar beroepen in deze procedure gedaan en de Afdeling is van oordeel dat de partijen grond als bijproducten moeten worden aangemerkt.

Gelet op het voorgaande heeft de staatssecretaris zich in de besluiten van 31 maart 2020 en 22 februari 2021 ten onrechte op het standpunt gesteld dat de partijen grond die [appellante] op 30 oktober 2019 en daarna op basis van de overeenkomst tussen haar en BLM Wegenbouw rechtstreeks van het wegenbouwproject in Echt naar de groeve in Havert vervoerde, afvalstoffen zijn. Dit betekent dat de staatssecretaris zich in die besluiten ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat [appellante] illegaal afvalstoffen heeft overgebracht als bedoeld in artikel 2, onder 35, van de EVOA en daarmee artikel 10.6o, tweede lid, van de Wet milieubeheer heeft overtreden.

Het betoog slaagt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 05-08-2026

ECLI: ECLI:NL:RVS:2026:4601

Zaaknummer: 202102888/1/R4

Wetsartikelen: 10.6o lid 2 Wet milieubeheer, 2 onder 35 EVOA, 28 lid 4 EVOA en 5 Kaderrichtlijn Afvalstoffen

RECHTSPRAAK

Handhaving/Nieuwkoop

Handhaving. Uitleg planregels. De in artikel 3.1, onder a, van het bestemmingsplan gebruikte term ‘zoals genoemd’ duidt op een limitatieve opsomming. Alleen de bedrijven en bedrijfsactiviteiten genoemd in de Lijst van bedrijfsactiviteiten zijn ter plaatse toegestaan. In de Lijst van bedrijfsactiviteiten is een dansschool niet genoemd. Daarom is het gebruik als dansschool in strijd met het omgevingsplan en is sprake van een overtreding.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Nieuwkoop (het college) heeft eiseres gelast om het strijdige gebruik van het bedrijfspand als dansschool te staken en gestaakt te houden. Indien eiseres daaraan niet voldoet, moet zij een dwangsom van € 1.500 per week betalen met een maximum van € 15.000. Met het bestreden besluit van 30 maart 2026 op het bezwaar van eiseres is het college bij dat besluit gebleven.

Eiseres betoogt dat haar bedrijfsactiviteit past binnen de toegestane Lijst van bedrijfsactiviteiten. De in artikel 3.1, onder a, van de planregels gebruikte bewoording ‘zoals genoemd’ duidt op een illustratieve opsomming en niet op een limitatieve opsomming. Het ontbreken van SBI-code 85521 (dansscholen) betekent volgens eiseres niet dat dansscholen expliciet zijn uitgesloten. Het ontbreken van de SBI-code is blijkens paragraaf 5.2.2 van de toelichting van het bestemmingsplan een gevolg van de gehanteerde clustering, waarbij subgroepen uitsluitend worden vermeld indien de milieuaspecten onderling verschillen.

Rechtsvraag

Is sprake van een overtreding?

Uitspraak

Naar het oordeel van de voorzieningenrechter duidt de in artikel 3.1, onder a, van het

bestemmingsplan gebruikte term ‘zoals genoemd’ op een limitatieve opsomming. Alleen de bedrijven en bedrijfsactiviteiten genoemd in de Lijst van bedrijfsactiviteiten zijn ter plaatse toegestaan. In de Lijst van bedrijfsactiviteiten is een dansschool niet genoemd. Een dansschool is dan ook niet toegestaan, zodat het gebruik van het pand als dansschool in strijd is met artikel 3.1, aanhef en onder a, van de planregels.

Uit de planregels volgt dus voldoende duidelijk dat de bedrijfsactiviteiten van eiseres niet als zodanig zijn bestemd. Aan paragraaf 5.2.2 van de toelichting van het bestemmingsplan, waarop eiseres een beroep heeft gedaan, komt de voorzieningenrechter daarom niet toe. Aan de (niet bindende) toelichting komt immers pas betekenis toe als de bestemming en de bijbehorende planregels op zichzelf noch in samenhang duidelijk zijn.

Eiseres betoogt verder dat met de op 18 juni 2021 verleende omgevingsvergunning voor de bouw van het pand een dansschool is toegestaan. De voorzieningenrechter overweegt allereerst dat eiseres die omgevingsvergunning niet heeft overgelegd. In het verweerschrift is toegelicht dat die omgevingsvergunning is verleend voor het bouwen van een bedrijfsverzamelgebouw aan de [straatnaam] en dat de ingevulde gebruiksfuncties industrie en kantoor zijn en niet onderwijs of dansschool. De voorzieningenrechter komt daarom tot het voorlopig oordeel dat daarmee voor de dansschool geen omgevingsvergunning is verleend.

Voor zover eiseres wijst op een raadsbesluit uit 2013, overweegt de voorzieningenrechter dat de raad daarmee naar aanleiding van een ingediende zienswijze van een balletschool een dansschool heeft toegevoegd aan de Lijst van bedrijfsactiviteiten bij het vast te stellen bestemmingsplan ‘[bestemmingsplan 2]’. Dit betreft dus een ander bestemmingsplan. De gemeenteraad heeft een dergelijk besluit niet genomen voor het ter plaatse geldende bestemmingsplan ‘[bestemmingsplan 1]’. Eiseres kan aan dit raadsbesluit dus niet het vertrouwen ontleen dat zij in het bedrijfspand een dansschool mocht vestigen.

Nu eiseres niet beschikt over een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit voor het met het tijdelijke deel van het omgevingsplan strijdige gebruik, heeft het college terecht aangenomen dat sprake is van een overtreding van artikel 5.1, aanhef en onder a, van de Ow. Het college was op grond van artikel 18.2, tweede lid, van de Ow bevoegd om hiertegen handhavend op te treden.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 10-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2026:19406

Zaaknummer: SGR 26/3809

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 18.2 lid 2 Omgevingswet

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Waddinxveen

Omgevingsvergunning onder de Omgevingswet. Voldaan is aan het in artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling (Or) opgenomen indieningsvereiste. Voor zover niet voldaan zou zijn aan het in artikel 7.4, tweede lid, van de Or opgenomen indieningsvereiste, betekent dit niet dat de vergunning niet in stand kan blijven. Het is aan het bestuursorgaan om te beoordelen of bij een aanvraag voldoende gegevens en bescheiden zijn ingediend om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Waddinxveen (het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor een foliekas. Met het bestreden besluit op het bezwaar van eiser is het college bij het verlenen van de vergunning gebleven. Eiser betoogt dat er ten onrechte geen overleg is geweest met de omwonenden naar aanleiding van de aanvraag van de omgevingsvergunning.

Rechtsvraag

Is niet voldaan aan de vereisten van participatie onder de Omgevingswet (Ow)?

Uitspraak

De rechtbank begrijpt deze beroepsgrond aldus dat volgens eiser niet is voldaan aan de vereisten van participatie onder de Ow. De rechtbank stelt vast dat geen buitenplanse omgevingsactiviteit wordt vergund met het bestreden besluit, zodat het college zich terecht op het standpunt stelt dat geen sprake is van een door de gemeenteraad aangewezen geval waarin participatie verplicht is. Uit artikel 16.55, zesde lid, van de Ow, in samenhang gelezen met artikel 7.4 van de Omgevingsregeling (Or), volgt wel dat informatie over participatie een indieningsvereiste is voor een aanvraag om een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 7.4, eerste lid, van de Or is de aanvrager verplicht om bij de aanvraag aan te geven of

burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken. In het tweede lid van artikel 7.4 van de Or, is bepaald dat, als burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken, de aanvrager bij de aanvraag gegevens verstrekte over hoe zij zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn.

In het aanvraagformulier heeft vergunninghoudster de vraag of er met anderen contact is geweest over haar plannen met 'ja' beantwoord. Daarmee is aan het in artikel 7.4, eerste lid, van de Or opgenomen indieningsvereiste voldaan. Bij de vragen die betrekking op het tweede lid van dit artikel heeft vergunninghoudster 'geen openbare informatie' ingevuld. In het dossier bevindt zich hierover geen nadere informatie, waardoor de rechtbank niet kan vaststellen of en welke informatie met het college is gedeeld over de wijze waarop anderen bij de aanvraag zijn betrokken en wat de resultaten daarvan zijn. Voor zover daarmee niet aan het in het tweede lid van artikel 7.4 van de Or opgenomen indieningsvereiste zou zijn voldaan, betekent dit niet dat de omgevingsvergunning om die reden niet in stand kan blijven. Het is aan het bestuursorgaan om te beoordelen of bij een aanvraag voldoende gegevens en bescheiden zijn ingediend om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. De rechtbank ziet geen aanknopingspunt voor het oordeel dat het college over onvoldoende informatie beschikte om een besluit op de aanvraag te kunnen nemen. Daarbij neemt de rechtbank in aanmerking dat, als in de aanvraag was aangegeven dat geen participatie heeft plaatsgevonden, het college niet om die reden kon besluiten de aanvraag niet te behandelen of de omgevingsvergunning te weigeren (zie de Nota van Toelichting bij de Omgevingsregeling, Staatscourant 2019, nr. 56288, 22 november 2019, p. 444).

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2026:19403

Zaaknummer: SGR 25/594

Wetsartikelen: 16.55 lid 6 Omgevingswet en 7.4 Omgevingsregeling

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Oldebroek

Omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Het toezenden van het bouwplan aan slechts één van de belanghebbenden is te weinig voor een deugdelijke participatie als bekend is dat er meerdere belanghebbenden zijn. In dit geval is de rechtbank van oordeel dat het gebrek in de besluitvorming gepasseerd kan worden met toepassing van artikel 6:22 van de Awb.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Oldebroek (het college) heeft een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verleend. Dit betreft een tijdelijke omgevingsvergunning voor vijf jaar voor het plaatsen van een tijdelijke woonunit, twee containers, een meterkastvoorziening en het verrichten van graafwerkzaamheden. Bij beslissing op bezwaar van eiseres heeft het college de omgevingsvergunning in stand gelaten met verduidelijking van twee punten (het bestreden besluit).

Rechtsvragen

1. Had in dit geval een quickscan flora en fauna uitgevoerd moeten worden om de gevolgen op aanwezige flora en fauna te inventariseren?
2. Heeft op een deugdelijke wijze participatie plaatsgevonden?
3. Zo nee, kan dit gebrek worden gepasseerd met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)?

Uitspraak

1. De rechtbank oordeelt dat het college de benodigde uitvoerbaarheidstoets voldoende heeft gemotiveerd. De rechtbank sluit aan bij hetgeen de voorzieningenrechter heeft overwogen (uitspraak van de voorzieningenrechter van deze rechtbank van 9 mei 2025,

ECLI:NL:RBGEL:2025:3574 onder 12). De voorzieningenrechter heeft overwogen dat een flora- en fauna-activiteit buiten de reikwijdte van de omgevingsvergunning valt en dat het college bij de beoordeling van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties wel moet motiveren waarom de flora- en fauna-activiteit niet op voorhand de uitvoering van de aangevraagde vergunning onmogelijk maakt. Dit betreft de uitvoerbaarheidstoets. Afhankelijk van aard van het project en de impact daarvan op de fysieke leefomgeving kan het in het kader van de uitvoerbaarheidstoets nodig zijn om een quickscan uit te (laten) voeren. De uitvoerbaarheidstoets gaat echter niet zo ver dat bij alle omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten een quickscan nodig is. In voorkomende gevallen kan het college in het kader van de uitvoerbaarheidstoets namelijk ook volstaan met een kwalitatieve beoordeling (een vergelijking van de oude en nieuwe situatie) voor deze aspecten. Het college heeft gemotiveerd dat er geen bomen hoeven worden gekapt voor de werkzaamheden en dat de te graven sleuf niet dieper wordt dan 0,5 meter. De rechtbank acht daarom voldoende aannemelijk dat er geen flora- en faunawaarden in het geding zijn en vindt een quickscan niet nodig. Eiseres heeft ook niet gesteld dat op voorhand duidelijk is dat de eventueel benodigde toestemming in de weg staat aan deze omgevingsvergunning.

2. De rechtbank sluit aan bij wat de voorzieningenrechter (uitspraak van de voorzieningenrechter van deze rechtbank van 9 mei 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:3574 onder 16) heeft geoordeeld:

‘16. Het uitgangspunt onder de Omgevingswet is dat participatie door de initiatiefnemer bij omgevingsvergunningen vrijwillig is, maar de gemeenteraad kan gevallen aanwijzen waarin participatie een verplicht aanvraagvereiste is. Voor de gemeente Oldebroek heeft de gemeenteraad in zijn beleid vastgelegd dat voor alle omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten verplicht aan participatie moet worden gedaan. Dat betekent dat vergunninghoudster dus ook voor dit project (verplicht) aan participatie heeft moeten doen. De wetgever heeft echter niet bepaald wanneer er (bij verplichte participatie) sprake is van onvoldoende participatie.

16.1. De voorzieningenrechter neemt aan dat in die gevallen dat participatie verplicht is gesteld, de participatie wel enige betekenis moet hebben. Anders zou het verplicht stellen van participatie weinig zinvol zijn. Het hangt vervolgens af van de aard van het project en de impact op de omgeving wat er in redelijkheid aan participatie gedaan moet worden. Het is in eerste instantie aan het college om te beoordelen of de initiatiefnemer in redelijkheid heeft kunnen volstaan met de verrichte participatie.’

Uit de overgelegde stukken blijkt dat het bouwplan aangetekend is verstuurd aan de [adres 1]. Op dat moment woonde familie [naam] op dat adres, dit zijn de toekomstige bewoners van de

2-onder-1-kap-woning. Niet is gebleken dat vergunninghoudster het bouwplan ook aan eiseres – verhuurster van [adres 1] en wonend op een ander adres – heeft gezonden. De rechtbank stelt daarom vast dat vergunninghoudster het bouwplan voor participatie enkel aan de bewoners van de [adres 1] (familie [naam]) heeft gestuurd, maar niet naar eiseres. De rechtbank oordeelt dat het toezenden van het bouwplan aan slechts één van de belanghebbenden te weinig is voor een deugdelijke participatie als bekend is dat er meerdere belanghebbenden zijn. Dit geldt temeer nu familie [naam] mede-initiatiefnemer van het bouwplan was en dus reeds op de hoogte was van de plannen, terwijl voor de hand lag dat eiseres als eigenaar van direct aangrenzende percelen ook de gelegenheid zou willen hebben om te participeren. Dat eiseres toch op de hoogte is geraakt van het bouwplan en een zienswijze heeft ingediend, doet daaraan niet af.

De beroepsgrond slaagt. (...)

3. Passeren van een gebrek in de voorbereiding van het besluit is mogelijk met toepassing van artikel 6:22 van de Awb, als aannemelijk is dat belanghebbenden daardoor niet zijn benadeeld. Eiseres wenst dat alsnog participatie kan plaatsvinden via een nieuwe schriftelijke overleggronde met het college en vergunningshoudster. Deze overleggronde zou er mogelijk toe kunnen leiden dat de aanvraag en/of het besluit op onderdelen zou worden aangepast. In dit geval ligt passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb voor de hand omdat de rechtbank van oordeel is dat een nieuwe schriftelijke overleggronde geen meerwaarde heeft. Eiseres en vergunninghoudster zijn moeder en dochter die al jarenlang niet op goede voet met elkaar staan. Eiseres heeft haar argumenten tegen de tijdelijke voorzieningen in de bezwaarfase al uitgewisseld en haar argumenten hebben niet tot een aanpassing van de omgevingsvergunning geleid. Verder is ook niet gebleken van andere belanghebbenden die in hun belangen zijn geschaad door de wijze van participatie. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat het gebrek in de besluitvorming gepasseerd kan worden met toepassing van artikel 6:22 van de Awb.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2026:6076

Zaaknummer: ARN 25/4767

Wetsartikelen: 5.1 lid 1 onder a Omgevingswet en 6:22 Awb

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Hellendoorn

Omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Bij verlening van een omgevingsvergunning hoeft geen aandacht te worden geschonken aan de wijze waarop het omgevingsplan in overeenstemming zal worden gebracht met deze vergunning. De rechtbank is niet gebleken dat het college onvoldoende actief heeft getoetst.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn (het college) heeft onder meer een buitenplanse omgevingsplanactiviteit verleend voor het bouwen van een woning met bijgebouwen. Met het bestreden besluit heeft het college het bezwaar ongegrond verklaard en het primaire besluit in stand gelaten, met aanvulling van de motivering van dat besluit.

Eisers voeren aan dat het college ten onrechte geen aandacht heeft besteed aan de wijze waarop de bestreden omgevingsvergunning zal worden doorvertaald naar het Omgevingsplan. Ook brengen eisers naar voren dat het college actiever had moeten toetsen of het bouwplan dan wel de aanvraag voor de omgevingsvergunning voldoet aan de eisen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Ter onderbouwing hiervan wijst hij naar een uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland van 4 april 2025 (ECLI:NL:RBNNE:2025:1419, rechtsoverwegingen 10.5 en 10.6).

Rechtsvragen

1. Heeft het college ten onrechte geen aandacht besteed aan de wijze waarop de omgevingsvergunning zal worden ‘doorvertaald’ naar het omgevingsplan?
2. Had het college actiever moeten toetsen of het bouwplan dan wel de aanvraag voor de omgevingsvergunning voldoet aan de eisen in hoofdstuk 5 van het Bkl?

Uitspraak

1. Op grond van artikel 4.17 van de Omgevingswet (Ow) moet het Omgevingsplan uiterlijk vijf jaar na het onherroepelijk worden van de aan [derde belanghebbende] verleende omgevingsvergunning in overeenstemming worden gebracht met die vergunning. De rechtbank ziet niet in waarom bij het verlenen van de bestreden omgevingsvergunning al had moeten worden aangegeven hoe het Omgevingsplan met die vergunning in overeenstemming zal worden gebracht. Daarvoor ziet de rechtbank geen wettelijke grondslag en [eisers] heeft ook niet aangegeven uit welke bepaling zo'n verplichting zou volgen. Deze beroepsgrond slaagt dan ook niet. Daarbij komt dat deze beroepsgrond met name ziet op de locatie van de paardenrijbak. Hiervoor is in de bestreden omgevingsvergunning geen toestemming verleend. [derde belanghebbende] heeft ter zitting verklaard dat de paardenrijbak niet wordt gerealiseerd, dat hij daarvoor ook geen vergunning meer gaat aanvragen en dat de locatie van de rijbak gewoon 'groen' blijft. Naar het oordeel van de rechtbank zijn hiermee ook de feitelijke grondslag voor en het procesbelang van [eisers] bij deze beroepsgrond komen te vervallen.

2. Artikel 8.ob, tweede lid, van het Bkl bepaalt dat voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, de omgevingsvergunning alleen wordt verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Mede aan de hand van het stappenplan uit het BNB heeft het college de aanvraag van [derde belanghebbende] aan dit criterium getoetst. Dat het college daarbij onvoldoende 'actief' heeft getoetst is de rechtbank niet gebleken. [Eisers] heeft niet specifiek aangegeven op welk punt de toetsing van de aanvraag door het college onvoldoende actief is geweest. De verwijzing naar de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland maakt dit niet anders. In die uitspraak oordeelde de voorzieningenrechter dat het desbetreffende college van burgemeester en wethouders in het kader van een toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking zelf het bestaan van een behoefte aan een stedelijke ontwikkeling had moeten onderzoeken. Een toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is in de onderhavige zaak echter niet aan de orde. Alleen al om deze reden kan uit de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland niet worden afgeleid dat het college de aanvraag van [derde belanghebbende] onvoldoende actief zou hebben getoetst. Wat [eisers] hierover aanvoert slaagt niet.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 24-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2026:4533

Zaaknummer: ak_25_2254

Wetsartikelen: 4.17 Omgevingswet en 8.ob lid 2 Besluit kwaliteit leefomgeving

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Ooststellingwerf

Omgevingsvergunning onder de Omgevingswet. In dit geval is participatie niet verplicht. Niet geheel duidelijk is wat is besproken tijdens de informatiebijeenkomst en wie daarbij aanwezig waren. Omdat participatie voor dit project niet verplicht is, kan de gestelde omstandigheid dat de participatie gebrekkig was, ook als dat inderdaad zo is, niet tot het oordeel leiden dat de omgevingsvergunning om die reden niet verleend had mogen worden.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf (het college) heeft een omgevingsvergunning verleend voor bouwen (technisch en omgevingsplanactiviteit) en voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor de bouw van appartementen. Met het bestreden besluit op het bezwaar van eisers is het college, onder aanvulling van de motivering, bij de omgevingsvergunning gebleven.

Volgens eisers is er onvoldoende participatie geweest. Eisers zijn niet uitgenodigd voor een bijeenkomst over het bouwplan en hebben ook niet ingestemd met een (op die bijeenkomst besproken) aanpassing van het bouwplan.

Rechtsvraag

Heeft voldoende participatie plaatsgevonden?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat de aanvrager van een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet en de Omgevingsregeling de verplichting heeft om bij de aanvraag kenbaar te maken of participatie heeft plaatsgevonden en, zo ja, op welke wijze en met welk resultaat. Het uitgangspunt is dat participatie bij een omgevingsvergunning vrijwillig is, maar de gemeenteraad gevallen kan aanwijzen waarin participatie verplicht is. Dat volgt uit

artikel 16.55, zesde en zevende lid, van de Omgevingswet en artikel 7.4, eerste lid, van de Omgevingsregeling. De rechtbank stelt dat vast dat voor de aanvraag in deze zaak geen verplichte participatie geldt. De rechtbank stelt verder vast dat het niet geheel duidelijk is wat is besproken tijdens een informatiebijeenkomst op 6 februari 2024 en wie daarbij aanwezig zijn geweest. De rechtbank ziet hierin echter geen aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit door het college niet op een rechtmatige wijze is voorbereid. Omdat participatie voor dit project niet verplicht is, kan de gestelde omstandigheid dat de participatie gebrekkig was, ook als dat inderdaad zo is, niet tot het oordeel leiden dat de omgevingsvergunning om die reden niet verleend had mogen worden.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 29-07-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2026:3196

Zaaknummer: LEE 25/1483

Wetsartikelen: 16.55 lid 6 Omgevingswet, 16.55 lid 7 Omgevingswet en 7.4 lid 1 Omgevingsregeling